

ΥΓΙΕΙΑ ΚΑΙ ΜΑΚΡΟΖΩΪΑ

Ὁ γεννώμενος ὑγιῆς καὶ ἀρτιμελῆς ἄνθρωπος, ὅταν ἀναπτύσσεται καὶ ζῆ ὑπὸ εὐνοϊκᾶς δηλ. ὑγιεινᾶς συνθήκας, δύναται νὰ ζήσει καὶ πέραν τῶν 150 ἐτῶν. Τοῦτο πιστοποιοῦν ἐξηκριβωμένα παραδειγμάτα καὶ ἡ Μαθουσάλειος ζωὴ δὲν φαίνεται ἀπίθανον γεγονός, ὅταν ὑπάρχουν ἄλλα ὀργανικὰ ὄντα λ.χ. οἱ ἐλέφαντες ποῦ ζοῦν 300 ἔτη ἢ φυτὰ τινὰ λ.χ. δρῦς αἱ ὁποῖαι ζοῦν ἤδη ἀπὸ 4 χιλ. ἐτῶν. Ἄλλ' ὅπωςδῆποτε καὶ τὸ ἀναφερθὲν ὄριον τῶν 150 ἐτῶν τῆς ἀνθρωπίνης ζωῆς εἶνε πλέον σπάνιον φαινόμενον, διότι ὁ σημερινὸς ἄνθρωπος γεννᾶται κατὰ κανόνα φέρων κληρονομικὰς ἐπιδράσεις καὶ ἀβαρίας, αἱ ὁποῖαι ὅσον καὶ ἂν εἶνε ἀνεπαίσθητοι ἢ ἀπαράτρητοι, ἐπηρεάζουν καὶ συντομεύουν τὴν ζωὴν. Διὰ τοῦτο, ὄχι μόνον θεωρεῖται μακροζωΐα ἢ προσεγγίζουσα ἢ κατὰ τι ὑπερβαίνουσα τὰ 100 ἔτη, παρατηρουμένη συνήθως εἰς ὠρισμένας οἰκογενείας, ἀλλὰ καὶ ἐπαληθεύει ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ὁ προγνωστικὸς καθορισμὸς τῆς ζωῆς· ὅτι δηλ. ἕκαστος ἄνθρωπος ζῆ τόσα ἔτη ὅσα εἶνε τὸ ἕν ἕκτον (1/6) τοῦ ἀθροίσματος τῶν ἐτῶν ποῦ ἔζησαν οἱ γονεῖς του καὶ οἱ γονεῖς ἐκατέρου τούτων.

Ἐν πάσῃ περιπτώσει, πᾶς ἄνθρωπος, ἐξαιρουμένων τῶν ἀτυχημάτων ἐξ ἀπροόπτων πληγμάτων, ἐπιδημιῶν κλπ. δύναται νὰ μακροζωήσῃ, προσεγγίζων ἢ ὑπερβάλλων τὰ 100 ἔτη, ἂν, οἱ μὲν γονεῖς του ἐφρόντισαν πρὸ τῆς συζεύξεώς των νὰ θεραπεύσουν

πᾶσαν τυχόν σωματικὴν καὶ ψυχικὴν ἀσθένειάν των, οὗτος δὲ ὄχι μόνον ἀνετράφη ὑπὸ ὑγιεινᾶς συνθήκας ἀλλὰ καὶ ἀκολουθεῖ καθ' ὅλην τὴν ζωὴν του τοὺς στοιχειώδεις κανόνας τῆς ὑγιεινῆς, ἦτοι :

Ἄναπνέει καθαρὸν ἀέρα καὶ κοιμᾶται ἔνωρίς καὶ τακτικῶς καθ' ἑκάστην ἐπὶ 7 τοῦλάχιστον ὥρας τὴν νύκτα εἰς δωμάτιον εὐρύχωρον, εὐάερον καὶ εὐήλιον· ὁ μολυσμένος ἀήρ καὶ αἱ ἀγρυπνίαι συντομεύουν τὴν ζωὴν. Σαπουνίζει καὶ καθαρίζει κάθε ἑβδομάδα τὸ σῶμά του, καὶ καθημερινῶς τὰς χεῖράς του καὶ δὴ πρὸ τοῦ φαγητοῦ. Μασσᾷ καλὰ τὴν κατὰ ἐπτάωρον μόνον λαμβανομένην τροφήν του, ἥτις νὰ εἶνε μὲν ἐπαρκῆς διὰ τὴν ἀνάπτυξιν καὶ τὴν συντήρησίν του. ἀλλ' ὄχι καὶ ὑπερβολικὴ διὰ νὰ μὴ προκαλῆ βλάβας εἰς τὰ πεπτικὰ ὄργανα καὶ εἰς ὅλον τὸν ὀργανισμόν του, Ἄποφεύγει ἢ τοῦλάχιστον μετριάζει καὶ διακόπτει κατὰ περιόδους ὀλοτελῶς τὰ οἶνοπνευματώδη, τὰς βαρεῖές σάλτσες, τὰς κονσέρβες καὶ δὴ τὸ κάπνισμα.

Ἐπιδίδεται εἰς ἐπάγγελμα ποῦ ἔχει ἰδιαιτέραν κλίσιν καὶ φροντίζει νὰ μὴ καταπονῆ ὑπερμέτρως τὰς σωματικὰς καὶ πνευματικὰς του δυνάμεις.

Αἱ σωματικαὶ καὶ πνευματικαὶ ὑπερκοπώσεις, ὅπως καὶ αἱ καταχρήσεις τοῦ οἶνοπνεύματος, τοῦ καπνοῦ καὶ τῶν ἀφροδισίων, συντομεύουν τὴν ζωὴν. Ἀδιαθετῶν περιορίζεται εἰς τὴν κατοικίαν του, συμβουλευόμενος ἐν ἀνάγκῃ καὶ ἰατρόν, ὑγιαίνων δέ, δὲν ἐγκαταλείπει ἐπὶ μακρὸν τὰς καθημερινὰς ὑγιεινὰς συνηθείας καὶ ἀσχολίας του, οὔτε κατ' αὐτὸ τὸ γῆρας, ἀλλὰ μόνον τὰς περιορίζει, διὰ νὰ μὴ καταπονῆ τὰς ἐναπολειπομένας σωματικὰς καὶ πνευματικὰς του δυνάμεις.

Ἄποφεύγει τὰ ρεῦματα καὶ τὴν ὑγρασίαν, καὶ ἐνδύεται ἀναλόγως τῆς ἐποχῆς καὶ τῶν συνηθειῶν του.

Ἐξοικειώνεται βαθμηδὸν ψυχικῶς ὥστε νὰ μὴ

στενοχωρήται, νὰ μὴ ἐξοργίζεται, καὶ νὰ χαλᾷ τὸ αἷμά του, ἀλλὰ νὰ ἐνεργῇ πάντοτε μὲ ψυχραιμίαν, μὲ στωϊκότητα καὶ καλωσύνην.

Πρὸς παράτασιν τῆς ζωῆς συνιστᾶται ὁκόμη, ἀρχομένου τοῦ γήρατος, ἢ χρησιμοποιουμένη καὶ διὰ τὴν ἀναστήλωσιν τοῦ νεανικοῦ σφρίγους, ἀρσενικὴ ὁρμόνα, ὡς εἶνε λ.χ. τὸ περαντρέν· γίνονται πρὸς τοῦτο κατ' ἔτος 5—10 ἐνέσεις τῶν 10 χ.γρ.μια μόνον κάθε ἐβδομάδα· εἶνε ὅμως ἐπιβλαβές τὸ φάρμακον τοῦτο εἰς τοὺς πάσχοντας ἀπὸ πρῆσιν τοῦ αἵματος.

Ἡ ἀνεξάντλητος ἐν τούτοις ποικιλία τῶν στοιχείων τῆς γῆς ὄχι μόνον πρὸς συντήρησιν καὶ ἀναπαραγωγὴν τῆς ζωῆς ἀλλὰ καὶ πρὸς προστασίαν καὶ διάσωσιν αὐτῆς ἐκ τῶν ἀσθενειῶν καὶ πρὸς ἀπομάκρυνσιν ἐκ τοῦ ὄργανισμοῦ τῶν παραγόντων καὶ τῶν αἰτίων τοῦ γήρατος, τὰ ὁποῖα εἶνε ὅλα σχεδὸν γνωστὰ (ὄρα καὶ βιβλίον μου: Διατήρησις τῆς νεότητος καὶ τῆς ὑγείας), προδίδει ὅτι ἡ γῆ διαφυλάττει ἐπιμελῶς στοιχεῖα ἢ βότανα καὶ πρὸς διατήρησιν τῆς νεότητος καὶ πρὸς παράτασιν τῆς ζωῆς. Τοῦτο πιστοποιεῖται, ὡς ἤδη ἐλέχθη, ἀπὸ ὄργανικά τινα ὄντα, ὡς εἶνε λ.χ. μερικαὶ δρύες τῆς Ἀμερικῆς, αἱ ὁποῖαι ζοῦν ἀπὸ 4 χιλ. ἐτῶν, διότι αὗται προφανῶς εὔρον ὑπὸ τὴν γῆν διὰ τοῦ ἐνστίκτου τῶν τὰ κατάλληλα στοιχεῖα διὰ τὴν τοιαύτην μακροζωϊαν τῶν.

Δὲν εἶνε διὰ τοῦτο ματαιοπονία ἢ ἀναζήτησις πρὸς ἀνεύρεσιν στοιχείων ἢ συνθέσεων, ἱκανῶν νὰ παρατείνουσι τὴν ζωὴν· ἀρκεῖ μόνον τὸ ἀνθρώπινον πνεῦμα, ἀντὶ νὰ κατατρίβεται πρὸς ἀνεύρεσιν στοιχείων καὶ μεθόδων διὰ τὴν ἀλληλοεξόντωσιν τῆς ἀνθρωπότητος, νὰ στρέψη ὅλας τὰς προσπάθειάς του ἐπὶ τοῦ εἰρηνικοῦ τούτου τομέως, πρὸς ἀνακάλυψιν δηλ. πραγματικῶν ἐλιξηρίων μακροβιότητος

Ἡ ἐπιστήμη ἄλλως τε, παρὰ τὰς συνεχεῖς ἀποτυχίας της, δὲν ἔπαυσε νὰ καταγίνεται εἰς σχετικὰς ἐρεῦνας καὶ ἤδη ἤρχισαν παρασκευαζόμενα τοιαῦτα ἐλιξήρια ὑγείας καὶ μακροζωίας, τὰ ὁποῖα, ἂν πρὸς τὸ παρὸν δὲν εἶνε καὶ τὰ ἰδεώδη, εἶνε ὅμως πάντοτε ἀξιοσημεῖωτα.

Ὡς τοιοῦτον ἐλιξήριον ὑγείας καὶ φυσικὰ καὶ μακροζωίας θεωρεῖται σήμερον ὁ ὄρρος (serum) Bogomoletz, ὁ ὁποῖος παρασκευαζόμενος εἰς χημικὰ ἐργαστήρια τῆς Ρωσίας, Χαβάνας καὶ Παστέρ καὶ ἐπαινούμενος ἀπὸ διασήμεους καθηγητὰς, τοῦ Neumann καὶ τοῦ Luria, ὄχι μόνον παρατείνει καταφανῶς τὴν ζωὴν ἀλλὰ καὶ θεραπεύει, κατὰ τινὰς ἀνακοινώσεις, τὴν κατάρευσιν, τὴν ἐξάντλησιν καὶ τὸν ἐκφυλισμὸν τοῦ ὀργανισμοῦ, τὴν ρευματικὴν ἀρθρίτιδα καὶ τὰ ἐκζέματα, τὴν ἀρτηριοσκλήρωσιν καὶ τὴν πίεσιν τοῦ αἵματος, πολλὰς καρκινοπαθείας καὶ δὴ πᾶσαν ἐλαττωματικότητα τῶν ἐνδοκρινίων ἀδένων, εἰς τὴν ὁποῖαν καὶ ὀφείλονται πολλαὶ νευροπάθειαι καὶ ψυχοπάθειαι. Ἀπαγορεύεται δὲ μόνον τὸ ἐλιξήριον τοῦτο, ὡς ἐπιβλαβὲς καὶ ἐπικίνδυνον, εἰς τοὺς πάσχοντας ἀπὸ οὐραιμίας, ἀπὸ φθίσιν ἢ ἀπὸ μυοκαρδίτιδα.

Τὰ ἀναφερθέντα εὐχάριστα ἀποτελέσματα ἀναφαινόνται βαθμηδὸν καὶ κατ' ὀλίγον μετὰ τὴν χρῆσιν 10—15 ἐνέσεων ὄρρου Bogomoletz. Κάθε ἐνεσις γίνεται ὑποδορεῖως καὶ συνήθως κάθε 2 ἡμέρας· φρόνιμον δὲ εἶνε εἰς τὰς πρώτας 2 ἐνέσεις νὰ χρησιμοποιεῖται τὸ ἥμισυ μόνον τοῦ ὄρρου, ποῦ περιέχει ἕκαστον φιαλίδιον.

Ἡ ἀνακάλυψις ἰδεωδῶν ἐλιξηρίων πρὸς παράτασιν τῆς ζωῆς καὶ δὴ τῆς ἀκμαίας καὶ ὠρίμου ἡλικίας δὲν εἶνε μικρᾶς σημασίας, ὄχι τόσον διὰ τὴν πληρεστέραν ἀπόλαυσιν τῆς ζωῆς, ὅσον διότι τὸ ἀναπτυχθὲν ἤδη ἀνθρώπινον πνεῦμα, χρησιμοποιῶν τότε σῶον καὶ ὑγιῆ ἐγκέφαλον καὶ ὄχι ἀτροφικὸν ἢ ἐκφυ-

λισμένον, ὄχι μόνον θὰ διαθέτη περισσότερον χρόνον διὰ τὴν ἐξύψωσιν καὶ τὸν ἐξαγνισμόν του ἀλλὰ καί, καθὼς διὰ τῆς σκέψεώς του μεταφέρεται μέχρι τοῦδε μόνον του ὅπου θελήσῃ, ἴσως θὰ δυνηθῇ, χρησιμοποιοῦν τὰς μεγαλειώδεις ἰδιότητάς του, νὰ ἐξεύρη μέσα καὶ τρόπους, διὰ τῶν ὁποίων, συναποκομίζον καὶ τὸ σαρκίον του, δηλαδή τὸ ἀνθρώπινον σῶμα, νὰ ταξειδεύῃ ὅπουδῆποτε ἐπιθυμήσῃ, εἰς τρόπον ὥστε νὰ δύναται κάθε ἄνθρωπος, διασχίζων τὸ κενόν, νὰ μεταβαίνη ἢ καὶ νὰ ἐγκαθίσταται εἰς ἄλλους πλανήτας καὶ κόσμους. Τοῦτο δὲν εἶνε χίμαιρα ἢ φαντασιοπληξία, διότι ἡ γῆ δὲν εἶνε δεσμωτήριον ἢ τάφος τοῦ ἀνθρώπινου πνεύματος, ἀλλὰ, ὡς τὸ ἀποδεικνύει καὶ αὐτὸ τὸ ἴδιον, εἰς προσωρινὸς μόνον τόπος διαμονῆς του καὶ τὸ καταφανέστερον σημεῖον τῆς ἐκδηλώσεως καὶ τῆς ἐκκινήσεώς του διὰ τὴν δράσιν του πρὸς ἐκπλήρωσιν τοῦ προορισμοῦ του καὶ οἴασδῆποτε ἄλλης εἰδικῆς ἀποστολῆς του.

Η ΜΗΤΡΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ

Ἡ μητρικὴ γλῶσσα εἶνε διὰ τὸ ἀνθρώπινον πνεῦμα, ὅ,τι εἶνε τὸ μητρικὸν γάλα διὰ τὸ σῶμα τοῦ βρέφους. Ἡ ἐκμάθησις τῆς μητρικῆς γλώσσης πρὸ πάσης ἄλλης ὄχι μόνον διευκολύνει τὸ παιδίον εἰς τὴν συνεννόησίν του μετὰ οἰκείων καὶ ὁμοφύλων ἀλλὰ καὶ τὸ συνδέει ψυχικῶς μετὰ τῆς φυλῆς του. Δὲν εἶνε διὰ τοῦτο θερμοὶ πατριῶται ὅσοι γονεῖς στέλλουν τὰ νήπια ἀκόμη τέκνα των εἰς ξενογλώσσους σχολάς, διότι ταῦτα τότε εὐκόλως χάνουν τὴν ἐθνικὴν των συνείδησιν.

Ἐκάστη γλῶσσα ἔχει ἰδιάζοντα χαρακτηριστικὰ ὡς πρὸς τὴν προφοράν, τοὺς φθόγγους, τοὺς τόνους, τὸ ὕφος, τοὺς ἰδιωτισμοὺς κλπ. τὰ ὁποῖα ἐπιδροῦν πάντοτε ἐπὶ τῆς νοοτροπίας τοῦ ἀνθρώπου καὶ προδίδουν τὴν καταγωγὴν καὶ τὴν ἐξέλιξίν της.

Ἡ ἑλληνικὴ γλῶσσα, χάρις εἰς τὸ λεπτὸν ὕφος της, εἰς τοὺς γλυκεῖς καὶ σοβαροὺς συγχρόνως φθόγγους της καὶ εἰς τὸν ποικίλον τονισμόν τῶν λέξεών της δὲν ἀπαιτεῖ παρὰ ἀνεπαισθήτους μόνον κινήσεις τῆς γλώσσης, διὸ καὶ δὲν εἶνε μονότονος, μονόχλωτος καὶ κουραστικὴ ἀλλ' εἶνε γλῶσσα λεπτὴ, ἀβίαστος, ἀρμονικὴ, ρέουσα καὶ εὐαίσθητος, ἐναρμονιζομένη μετὰ τὴν ἰδιοσυγκοασίαν τοῦ Ἑλληνοῦ. Ὁμιλῶν ὁ ἀνεπτυγμένος Ἕλληνας τὴν γλῶσσάν του δὲν δίδει τὴν ἐντύπωσιν ἀνθρώπου συναχωμένου, δυσπνοοῦντος, κλαυθμηρίζοντος ἢ καλανάρχοντος· οὔτε συμπτύσσει οὔτε σουρώνει τὰ χεῖλη· δὲν φουσκώνει τὰς παρειάς

οὔτε ἀνοίγει τοὺς ρώθωνας· δέν ρακανίζει, δέν μασσᾷ· δέν ξελαρυγγίζεται.

Ἡ ἑλληνικὴ γλῶσσα χορηγεῖ εἰς τὸ πνεῦμα ἄφθονα στοιχεῖα διὰ τὴν πληρεστέραν διατύπωσιν καὶ κατανόησιν τῶν βαθυτέρων ἰδεῶν του. Αὕτη ἐξημερώνει τὸν ἄνθρωπον, χωρὶς καὶ νὰ τὸν ταπεινώνη, διατυπώνει δὲ καὶ τὰ λεπτότερα αἰσθήματα καὶ συναισθήματα τοῦ ἀνθρώπου μὲ θαυμαστὴν ἀκρίβειαν καὶ μὲ βαθύτητα ἐννοίας, ὡς τοῦτο μαρτυροῦν αἱ ἀρχαῖαι ἑλληνικαὶ τραγωδίαί, οἱ ἐκκλησιαστικοὶ ὕμνοι καὶ πολλὰ δημοτικὰ ἄσματα. Διὰ τὰ ἄπειρα χαρίσματα τῆς ἑλληνικῆς γλώσσης, οἱ ἀρχαῖοι Ἕλληνες δικαίως ἐθεώρουν αὐτὴν ὡς τὴν ἐπίσημον γλῶσσαν τῶν Ὀλυμπίων θεῶν.

Ἐκάστη ἑλληνικὴ λέξις δέν ἀπέκτησε τὸ νόημά της κατὰ συνθήκην, ἀλλὰ τὸ περιέχει μέσα εἰς τὴν ρίζαν καὶ τὴν σύνθεσιν της, δύναται δέ, ἐνουμένη μετ' ἄλλων μὲ μεγάλην εὐχέρειαν, νὰ παράγῃ ἐπ' ἄπειρον νέας λέξεις μὲ νοήματα ἀνάλογα, ποικίλα καὶ πλούσια εἰς περιεχόμενον.

Εἰς τὴν γενεσιουργὸν ταύτην ζωτικότητα τῆς ἑλληνικῆς γλώσσης καταφεύγουν καὶ ἀλλόφυλοι ἀκόμη διὰ τὴν διατύπωσιν ἢ ὀνομασίαν ἐπιστημονικῶν ὄρων, νέων ὀργάνων, ἐφευρέσεων κλπ.

Διὰ τοῦτο καὶ δέν ἀπολαύουν ἐκτιμήσεως ἀλλὰ κατειρωνεύονται ὅσοι ἐγγράμματοι Ἕλληνες ἀναμιγνύουν κάθε τόσον ἄνευ λόγου ξένας λέξεις, ὅταν γράφουν ἢ ὁμιλοῦν.

Ἀπὸ παρομοίαν ἄλλως τε, ἀλλὰ καταναγκαστικὴν ἀνάμιξιν ζένων καὶ βαρβάρων λέξεων κατὰ τὴν μακρᾶίωνα ὑπὸ ποικίλους κατακτητὰς δουλείαν τῆς ἑλληνικῆς φυλῆς, ὅποτε ἔνεκα τοῦ ὑποχρεωτικοῦ περιορισμοῦ τῆς διδασκαλίας τῆς ἑλληνικῆς γλώσσης

ἐπηυξήθη τὸ ποσοστὸν τῶν ἀγραμμάτων, πρᾶγμα ποῦ συνέτεινε καὶ εἰς τὴν παραμόρφωσιν καὶ πολλῶν ἑλληνικῶν λέξεων, ἢ ἑλληνικὴ γλῶσσα καὶ μετ' αὐτῆς καὶ ἡ φυλὴ διέτρεξε σοβαρὸν κίνδυνον, ἀπὸ τὸν ὁποῖον διεσώθη ὄχι μόνον χάρις εἰς τοὺς ἀφαντάστους μόχθους τοῦ κλήρου καὶ τῶν ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ ὁμογενῶν ἀλλὰ καὶ χάρις κυρίως εἰς τὴν ἔμφυτον ἀντοχὴν καὶ τὴν ἀνεξάντλητον ζωτικότητά της,

Διὰ τοῦτο καὶ παρὰ τὰ ἐκάστοτε παρεμβληθέντα ποικίλα ἐμπόδια, ἡ ἑλληνικὴ γλῶσσα ἀπὸ τῶν ἀρχαιοτάτων χρόνων ἠκολούθησε τὴν φυσικὴν ζύμωσιν καὶ ἐξέλιξιν της, τόσον κατὰ τόπους, ὡς τοῦτο δεικνύουν οἱ ποικίλοι διαλεκτοὶ της, ἰωνικὴ, δωρικὴ, αἰολικὴ κλπ. ὅσον καὶ κατ' ἐποχάς, ὡς τοῦτο καταγγέλλουν τὰ ὁμηρικὰ ἔπη, αἱ τραγωδίαί, τὰ διαδοχικὰ ἀρχαῖα συγγράμματα, τὰ ἐκκλησιαστικὰ καὶ βυζαντινὰ βιβλία κλπ.

Οὕτω ἡ ἑλληνικὴ γλῶσσα, παρὰ πᾶσαν παραμόρφωσιν καὶ μόλυνσιν ποῦ ὑπέστη ἀπὸ τὴν ἀνάμιξιν ξένων καὶ βαρβάρων λέξεων καθ' ὅλην τὴν μεσαιωνικὴν μακροχρόνιον δουλείαν τῆς ἑλληνικῆς φυλῆς ὑπὸ ποικίλους κατακτητάς, κατώρθωσε, τόσον μὲ τὴν βοήθειαν τοῦ κλήρου, τῶν ὁμογενῶν τοῦ ἐξωτερικοῦ καὶ τῶν κατόπιν ἐλλήνων κυβερνητῶν τῆς ἐλευθερωθείσης Ἑλλάδος, ὅσον καὶ χάρις εἰς τὴν ἔμφυτον ζωτικότητά της ὄχι μόνον νὰ ἐπιπλεύσῃ καὶ νὰ ἐπιζήσῃ ἀλλὰ καὶ βαθμηδὸν καθαρισθεῖσα καὶ ἀπαλλαγεῖσα ἀπὸ πᾶσαν ξένην καὶ βάρβαρον μόλυνσιν, νὰ ἀκολουθῇ τὴν φυσικὴν καὶ ἔμφυτον ζύμωσιν καὶ ἐξέλιξιν της, χωρὶς, νοσταλγοῦσα, νὰ ἐπανέρχεται, οὔτε εἰς τὴν ἀρχαιότητα, παρὰ μόνον ὡσάκεις χρειασθῇ τι ἀπὸ τὰς ἀνεξάντλητους πηγὰς της, οὔτε εἰς τὴν κατὰ τοὺς χρόνους τῆς δουλείας ρυπαρὰν περιβολὴν καὶ ἐμφά-

νισίν της παρὰ μόνον ὀσάκις πρόκειται νὰ μνημονεύση κανένα ἥρωα ἢ ἔθνικὸν μάρτυρα τῆς ἐποχῆς ἐκείνης.

Διὰ τοῦτο καὶ τὰ πνευματικὰ ἀριστουργήματα τῶν δουλικῶν ἐκείνων χρόνων, τὰ διατυπωθέντα εἰς τὴν παραμορφωθείσαν τότε γλῶσσαν, τὴν κληθεῖσαν καὶ δημοτικὴν, θὰ ἀποτελέσουν μὲν τὸν "Ὀμηρον τῶν νεωτέρων χρόνων, δὲν θὰ ἐμποδίσουν ὅμως, παρὰ πᾶσαν ἀντίδρασιν, τὴν φυσικὴν ἐξέλιξιν τῆς Ἑλληνικῆς γλώσσης.

Ἡ οὕτω δι' ἐξελίξεως προκύψασα καὶ κληθεῖσα νεοελληνικὴ γλῶσσα, ἢ ἐπίσημος δηλαδὴ γλῶσσα τοῦ Κράτους, ἢ χρησιμοποιοιμένη εἰς τὴν δημοσιογραφίαν, εἰς διαλέξεις καὶ συγγράμματα, ἢ ὁμιλουμένη ἀπὸ πάντα ἀνεπτυγμένον Ἕλληνα καὶ διδασκομένη εἰς τὰ σχολεῖα, δὲν εἶνε τέκνον τῆς ἀρχαίας Ἑλληνικῆς, ὅπως λ. χ. τέκνα τῆς Λατινικῆς εἶνε ἢ ἰταλικὴ γλῶσσα, ἢ γαλλικὴ, ἰσπανικὴ, ρουμανικὴ κλπ. ἀλλ' εἶνε αὕτη αὕτη ἢ ἀρχαία ἑλληνικὴ, ἀκολουθήσασα τὴν φυσικὴν ζύμωσιν, διάπλασιν καὶ ἐξέλιξιν τῆς, καὶ ἐναρμονισθεῖσα ἀπλῶς μετὰς ἀπαιτήσεις καὶ τὰς ἀνάγκας ἐκάστης ἐποχῆς, ὡς τοῦτο μαρτυροῦν τὰ διατηρούμενα ἀμετάβλητα νοήματα τῶν πλειστων λέξεων, οἱ γραμματικοὶ καὶ συντακτικοὶ τύποι καὶ κανόνες, οἱ ὅποιοι, παρὰ πᾶσαν ἀπλοποίησιν τῶν, παραμένουν πάντοτε οἱ ἴδιοι εἰς τὰς βάσεις τῶν.

Ἡ λατινικὴ γλῶσσα, ἀναμιχθεῖσα ἐπίσης καὶ αὕτη με ξένα στοιχεῖα, δὲν εἶχε τὸ σθένος καὶ τὴν ζωτικότητα τῆς ἑλληνικῆς διὰ νὰ ἀντιδράσῃ κατ' αὐτῶν, ἀλλ' ὑποκύψασα καὶ συζευχθεῖσα μετὰ τούτων, ἔτεκνοποίησε μὲν τὴν ἰταλικὴν, τὴν γαλλικὴν κλπ.

συγχρόνως ὅμως κατὰ τοὺς φυσικοὺς νόμους ἐξην-
τλήθη, ἐγήρασε καὶ ἀπέθανε.

Τοῦναντιον, ἡ ἑλληνικὴ γλῶσσα, παρὰ πᾶσαν
μόλυνσιν, ἐπιβουλήν καὶ ἐπίδρασιν ἀπὸ ξένα στοιχεῖα,
γενναίως ἀντισταθεῖσα χάρις εἰς τὴν ἔμφυτον κυρίως
ζωτικότητά της, ὅχι μόνον διετήρησε τὴν αὐθυπαρξίαν
καὶ τὴν παρθενικὴν τῆς αἵγλην ἀλλὰ καὶ ἀπέδειξεν
ὅτι εἶνε, ὅπως καὶ ὁ λαὸς ποὺ τὴν ὁμιλεῖ, ἀκατάβλητος
καὶ αἰωνόβιος. Διὰ τοῦτο αὕτη καὶ δὲν σκιάζεται
οὔτε ἐπηρεάζεται ἀπὸ τὰς ἐκάστοτε ἐπιβουλάς, προσ-
βολάς, ἐπιθέσεις καὶ ἐνέδρας ὑπὸ πολλῶν ἐπιπολαίων,
νόθων ἢ ἐκφυλισθέντων ἐλλήνων, γραικῶν, ψυχარი-
στῶν, ἑαμοκομμουνιστῶν καὶ παντὸς ἄλλου προδότου
τῆς γλώσσης ἢ τῆς πατρίδος, ἀλλ' ὅλοέν ἐκκαθαρι-
ζομένη διὰ τῆς ἀποβολῆς παντὸς ξενικοῦ στοιχείου
καὶ φυσικῶς ἐξελισσομένη ἀναθάλλει, ἐπιβάλλεται καὶ
ὁμιλεῖται παντοῦ ὅπου ζῆ καὶ ἀναπνέει ἑλληνικὴ ψυχὴ.

Κανεὶς γνήσιος Ἕλληνα δὲν λέγει σήμερον προ-
βοκάτσα, ὡς θέλει ὁ ἑαμοκομμουνιστής, ἀλλὰ πρό-
κλησις οὔτε χινόπωρον ὅπως ἀναγκαστικῶς προφέρει
τὸ φθινόπωρον ἢ στερουμένη ὀδόντων γραῖα χωρική.

Διὰ τῶν διαδοχικῶν διαμορφωτικῶν μεταρρυθμί-
σεων ὑπὸ τῶν ἐκάστοτε κυβερνητῶν τοῦ ἐλευθέρου
Ἑλληνικοῦ Κράτους, ἡ διδασκαλία τῆς μητρικῆς
γλώσσης, δηλαδὴ τῆς νεοελληνικῆς, συνδυαζομένη
μὲ τὴν ἀρτίαν διαπαιδαγώγησιν καὶ τὴν ἐκμάθησιν
πρακτικῶν γνώσεων, ἐφοδιάζει σήμερον τὸν Ἕλληνα
μαθητὴν μὲ ἱκανὰ στοιχεῖα διὰ τὴν περαιτέρω κοινω-
νικὴν καὶ οἰκονομικὴν σταδιοδρομίαν καὶ πρόοδόν του.

Ἀποκλεισθείσης πράγματι τῆς διδασκαλίας τῆς
ἀχρήστου λατινικῆς καὶ περιορισθείσης τῆς ἀρχαίας
ἑλληνικῆς δι' ἀνωτέρας μόνον σπουδᾶς, ὁ μαθητὴς
μὴ χρονοτριβῶν μὲ λατινικά, ὁμηρικὰ καὶ ἀρχαιοελ-

ληνικά λεξικά, ὄχι μόνον ἐφοδιάζεται με ἀφθόνους προγονικάς ἰδέας ἀπὸ ἐπιτυχεῖς μεταφράσεις τῶν ἀρχαίων συγγραμμάτων· ἀλλ' εὐρίσκει καὶ ἐπαρκῆ χρόνον διὰ τὴν ἐκμάθησιν ὁμιλουμένων ξένων γλωσσῶν, τόσων χρησίμων εἰς τὴν ἐποχὴν μας.

Σημειωτέον ὅμως ὅτι αἱ τόσον διευκολύνουσαι τὸν μαθητὴν παραφράσεις τῶν ἀρχαίων συγγραμμάτων, δὲν συμφέρει νὰ ἐπεκτείνωνται καὶ διὰ τὰ θρησκευτικὰ βιβλία, ὄχι μόνον διότι ταῦτα, ὡς ἔχουν, καὶ κατανοοῦνται ὅπωςδὴποτε καὶ ἀποτελοῦν τὸν συνδετικὸν κρίκον τῆς ἀρχαίας ἑλληνικῆς μετὰ τῆς νεοελληνικῆς, ἀλλὰ καὶ διότι ἀκτινοβολοῦν, ὅπως ἔχουν, με ἰδιάζουσαν αἴγλην, ἔχουν εὐεργετικὴν ἐπίδρασιν ἐπὶ τῶν πιστῶν, προκαλοῦν θρησκευτικὸν μυστικισμόν καὶ πρὸ παντός διότι εἶνε ἱεροσυλία νὰ θίγωνται ἱερά κειμήλια ἀνυπολογίστου ἀξίας, ὡς τοιοῦτον λ.χ. εἶνε κατ' ἐξοχὴν τὸ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ.

ΤΕΛΟΣ